

**Силабус дисципліни**  
**Психологія Я-концепції**

Ступінь вищої освіти – бакалавр  
Галузь знань 23 Соціальна робота  
Спеціальність 231 Соціальна робота  
Освітньо-професійна програма: «Соціальна робота»

Рік навчання: 2 Семестр: 4

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

**Керівник**

ПІП

д.психол.н., професор Фурман Оксана Євстахіївна  
професор кафедри психології та соціальної роботи

Контактна інформація

[ofurman@yahoo.com](mailto:ofurman@yahoo.com) +380983344238

**Опис дисципліни**

Дисципліна “Психологія Я-концепції” спрямована на формування у студентів: позитивно-гармонізованої Я-концепції, яка б сприяла розитковому взаємодоповненню параметрів і показників її ментально-когнітивної, емоційно-оцінкової, вчинково-креативної і спонтанно-духовної складової, а також на утвердження людини як особистості та громадянина, котрий визначає не лише продуктивність власної взаємодії, а й здатність до позитивної гуманної діяльності із довкіллям, опосередковує особисту позицію, соціальні ролі, професійний статус.

**Структура дисципліни**

| № п/п | Тема                                                         | Результати навчання                                                                                                                                                            | Завдання       |
|-------|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| 1     | 1. Проблематика «Я» у психоаналітичній теорії                | Знати предмет дисципліни, її завдання, психоаналітичні акценти становлення структури особистості                                                                               | Тести, питання |
| 2     | 2. Структурно-функціональна модель глобальної Я-концепції    | Знати концептуальні підходи до розуміння глобальної Я-концепції, що стимулюють розвиток процесів самосвідомості у психологічній самореалізації людини                          | Тести, питання |
| 3     | 3. Концепція самості у феноменологічній теорії               | Знати про конструкт самості як організований, послідовний, концептуальний гештальт, який складається із сприймання властивостей Я, взаємин Я з іншими, різними аспектами життя | Кейси          |
| 4     | 4. ЕГО-психологія в теорії особистості                       | Знати механізми виникнення Его-ідентичності, а також їх розгортання у циклі взаємодії з іншими.                                                                                | Питання        |
| 5     | 5. Особливості ситуативного та вікового розвитку Я-концепції | Знати взаємовідповідність між будовою тіла та типом особистості (ендоморфний, мезоморфний, екторморфний)                                                                       | Питання        |
| 6     | 6. Я-концепція у контексті соціального довкілля              | Знати концепцію самоефективності як переконання індивіда в тому, що він ефективно керує своєю діяльністю, компетентний під час її                                              | Тести, питання |

|   |                                                                               |                                                                                                                                                        |                |
|---|-------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
|   |                                                                               | виконання, а також розуміти поняття «локусу контролю» як інтернального чи екстернального                                                               |                |
| 7 | 7.Соціальний і суб'єктний контексти розвитку Я-концепції                      | Знати суб'єктні формоутворення вільної причинності як множинність чотирьох іпостасей Я, котрі інтегровані у психологічну реальність – <i>causa sui</i> | Кейси          |
| 8 | 8.Становлення позитивно-гармонійної Я-концепції за інноваційних освітніх умов | Знати взаємодоповнення чотирьох складових позитивно-гармонійної Я-концепції у структурі інноваційно-психологічного клімату.                            | Тести, питання |
| 9 | 9.Спонтанно-духовна організація Я-концепції                                   | Знати про ідею спонтанної активності як взаємоспричинення відомих принципів: саморозвитку, ієрархічності, активності і вітакультурності                | Кейси          |

### Літературні джерела

1. Аркатова О.Є., Єльчанінова Т.М. Постельник М.В., Аркатов Е.С., Єльчанінов Т.Н. Становлення самосвідомості як соціальної адаптації та чинників, які зумовлюють життєві стратегії. Херсон: Гельветика, 2019. 230 с.
2. Дудник О.А. Факторна структура емоційно-оцінних характеристик Я-концепції студентів із високим рівнем особистісної безпорадності. Психологічні перспективи. 2019. Вип. 33. С 103-114.
3. Дудник О.А. Емоційно-оцінний компонент Я-концепції особистості. Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. Луцьк: ПП Іванюк В.П, 2019. С.135–138.
4. Отич Д. Екологічна самосвідомість особистості як психологічний феномен. *Науковий часопис НПУ ім. М.І. Драгоманова*. Серія 12: Психологічні науки. 2020. С. 87- 94.
5. Рашковська І.В. Самооцінка та ідеальне «Я» підлітка. Теорія і практика. Київ: Шкільний світ, 2018. 120 с.
6. Сміт Д. Думати, як Зигмунд Фрейд / пер. з англ. К. Козачук. Київ : КМ-Букс, 2019. 206 с.
7. Фурман О.Є. Я-концепція як предмет багатоаспектного теоретизування. *Психологія і суспільство*. 2018. № 1-2. С. 38-67.
8. Фурман О.Є. Я-концепція як предмет рефлексивного теоретизування. Система сучасних методологій: хрестоматія у 4-х томах / упоряд., відп. ред., перекл. А.В. Фурман. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. Т. 4. С. 349-373.
9. Фурман О.Є. Джерела та засади осягнення позитивно-гармонійної Я-концепції як структурно-функціональної цілісності. *Психологія і суспільство*. 2023. № 2. С. 142-168.
10. Фурман О.Є. Успішність, успіх і Я-концепція особистості. *Психологія і суспільство*. 2023. № 1. С. 191-198.
11. Фурман О.Є. Я-концепція як теоретичний конструкт сучасної психології. Методологія і психологія гуманітарного пізнання. До 25-річчя наукової школи професора А.В. Фурмана: колективна монографія. Тернопіль: THEU, 2019. С. 309-349.
12. Lypka A. Responsibility of personality in coordinates of psychological analysis. *Психологія і суспільство*. 2018. №1-2. С. 109-117.
13. Lypka M. Peculiarities of the mutually caused development of personality self-consciousness and self-concept. *Психологія і суспільство*. 2018. №3-4. С. 154-162.
14. Park ChangJ eung, and Ung Gu Kang. "Evolutionary psychiatry I-concept of evolutionary psychology and evolutionary psychopathology. Journal of Korean Neuropsychiatric Association. 2018. 57(2). 157-172.
15. GuninaDaria. Dynamics ofStudiesoftheProblemofCorrelationofConsciousness, Self-consciousness, «I-Concept», «I-Image» inthePsychologyofthe Twenty-first Century. *KnELifeSciences*. 2018. 368-374.
16. Furman Oksana, Shandruk Serhii, Gerasymova Elvira, Panok Vitalii, Vasylykiv Olena,

Lukashuk Maryna. Psychological and educational support of student's self-regulation development. *International Journal of Management (IJM)*. Volume 11. Issue 4. April 2020. P. 326-338.

17. Karimovich, Muminov Shemuhammad. Integral Structure Of Professional I-Concept. *The American Journal of Social Science and Education Innovations*. 3.05 2021. 334-340.

### Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

### Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

| Модуль1                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                          | Модуль2                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                           | Модуль3                                                                                                                                                                                                                                          | Модуль 4                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 20 %                                                                                                                                 | 20 %                                                                                                                                                                                                                                                     | 20 %                                                                                                                                 | 20 %                                                                                                                                                                                                                                                      | 5 %                                                                                                                                                                                                                                              | 15 %                                                                                                                                                        |
| Поточне оцінювання                                                                                                                   | Модульний контроль 1                                                                                                                                                                                                                                     | Поточне оцінювання                                                                                                                   | Модульний контроль 2                                                                                                                                                                                                                                      | Тренінг                                                                                                                                                                                                                                          | Самостійна робота                                                                                                                                           |
| 1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (7 занять, 7 тем – 6 оцінок). | 2. Модульний контроль 1 проводиться на 7 практичному занятті. Оцінка за модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 10 тестових завдань, кожне з яких має 5 балів і одне теоретичне питання, яке має 50 балів. | 1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (8 занять, 8 тем – 6 оцінок). | 2. Модульний контроль 2 проводиться на 15 практичному занятті. Оцінка за модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 10 тестових завдань, кожне з яких має 5 балів і одне теоретичне питання, яке має 50 балів. | Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу, щодо гармонізації позитивної концепції студента, його уявлень та ставлення до себе; активізація процесів особистісного саморозвитку; формування навичок емоційної та поведінкової саморегуляції. | Оцінювання реферату як теоретичної частини самостійної роботи (40 балів), а також психодіагностичних методик дослідження Я-концепції особистості (60 балів) |

Шкала оцінювання студентів:

| ECTS | Бали   | Зміст    |
|------|--------|----------|
| A    | 90-100 | відмінно |

|    |       |                                                |
|----|-------|------------------------------------------------|
| B  | 85-89 | добре                                          |
| C  | 75-84 | добре                                          |
| D  | 65-74 | задовільно                                     |
| E  | 60-64 | достатньо                                      |
| FX | 35-59 | незадовільно з можливістю повторного складання |
| F  | 1-34  | незадовільно з обов'язковим повторним курсом   |